

Umarkus

¹ U tuba uka dura kurunta ka Yesu vana Asere.

² Kasi unu kurzo tize ta sere Ishaya ma nyetike “ira, “indi tuburko we una kadura a hira awe me, meh mani madi barka we uname.”

³ “Akunna nimyera nu uye ani jaa, 'unu tisa, cukuno unu rusa anu nan Ugomo Asere, hakani una umeme dert’”.

⁴ Yohana ma eh ma zorso anu anyimo anijaa makuri ma beziwe una uzorso me nannu guna wa ceki a cara abanga a zenzen barki akabiwe usuro abanga aburume.

⁵ Vat nipin nu Judiya nan anu Urushalima, wasuri wa ha ahira ameme manno ma zorowe uraba u Juda. sawabuki uguna wa ceki a banga a buru aweme.

⁶ Yohana ma soki u dibi utiwui unu subu urakumi ma kuri ma tirzi utinome ini wa imi-mare imeme yazi matu mishii ini jaa.

⁷ Maboo tize ti Ugomo Asere maguwe uye ma eze sa ma tekum ini kara mi indaki mabari uguna in tunguno in sopi be nyumo ba kpatak ameme.

⁸ Mima zoroshi imgwei me madi zorsoshi inbibe beriri.

⁹ Anyimo atiye tigonome tine Yesu ma suri Unazarat anyimo Ugalili Yohana mani ma zoro me uraba Ujorda.

¹⁰ Sa Yesu ma suro agwei me, Asesere a pokino bibe biriri ba Asere bi tu anipum nimeme gusi bihurge

¹¹ Sa nimirang na suro Asesere. Hu, vana um mani sa inteki unu nyara me. in kunna urunta uweme.

¹² Abinime bibe biziki me bi hamme ani jaa.

¹³ Ma cukuno ani jaa me tiye tina akura nazi, una bi be bizenzen ma eh ma mansame, maciki ni gome nan ni nama ini jaa una katuma ka Asere ma nyinzi me imum besa manyara.

¹⁴ Uganiya sa a meki Yohana Yesu ma ennu boo anu tize ka Asere.

¹⁵ Magu ana uganiya wa aye ma saa mu Ugomo Asere ma aye mamu. hem mi ikabi tize tum.

¹⁶ Madusa ani kira nu raba udan Ugalili, ma iri Siman nan Andrawus uhenu u Siman wazi ma hurba uraba me. wazi numensi icere.

¹⁷ Yesu ma guwe aye tarsan nimi indi wushi anu mensi anabu.

¹⁸ Wa ba ceki ma hurba me wa tarsi me.

¹⁹ Mara anyimo a tanu ma iri Yakubu vana u Zabadi nan Yohana uhenuma. wah ra anyimo ujirgi umgwei unu urezi umakoma.

²⁰ Matiti we, wa dusa waba ceki acho awe me Zabadi anyimo ujirgi umgwei me wa tarsi me.

²¹ Ma haki a nyimo Ukaparnahum Asabar adusa a ribe, me ma ka ribe a nyimo udenge unigura ma boo tize ta Asere. Wa kunna biyau inni mumbe sa ba we wa

²² ziki me debe sa mazin nikara azoh gusi debe sa ma bezizi abanga .

²³ A nyimo udenge unigura me uye mara ni in bibe bizenzen. Maha ma wu uhunu gangang.

²⁴ Nyanini tidi wuzi in hu Yeso una nu nazareth? Wa aye uhuzin duru? Marusa we hu bibe ba Asere bini.

²⁵ Yeso ma busurka ugbergene me magu, ingara u suri abini me.

²⁶ Abini me bibe bi zenzeng me bi vete me adizi bi yeze nigmirang gangang bi ku sura me.

²⁷ vat anu wa kunna biya, wa ikki nya nini izigeme, uboo abanga asoh nan ni kara! Mayenne anu ibe zenzeng wa yenne wa kunna me.

²⁸ Abini me abanga adusa a ribize vat a nyimo nan matara mu Galili.

²⁹ A hira me sa wa ceki udenge unigura me, wa ribe anyimo a kura Simon wan Andarawus an Yakubu nan Yohana.

³⁰ Ugiri u Simon marari innipum ba wa buki me abanga ameme.

³¹ Ba amini me ma meki tari ma hirza me. ma ba huma. ma ziki imumare ma nyawe.

³² Unnu wunjoro, wa ezime inna na tikoni nan bibe sa agbergene wa ribe we.

³³ ni pin me ni gurna vat ana tukum.

³⁴ ma humza vat ana tikoni sassas ma kuri ma suzo agbergene wa buki tize barki wa rusi me.

³⁵ Ma suri nisssizo maka wuna biringara in sissimme.

³⁶ Siman nan bibe sa wa zi nigome wa nyarime.

³⁷ Wa dusa wa iri me a hira sa ma rani. sa wa ira me, wa gu imme, anabu wa zin innu nyara uwe.

³⁸ Ma guna taru ni, arahira a ninjo a nipin imbuki we tize abini me cangi. Imumbe sa ya en me ya zigino me.

³⁹ Ma dusa vat a nyimo uGalili, ma boo tize ta Asere a nyimo a tidenge ti nigura, ma suzo a gbergene.

⁴⁰ Uku taru maka aye ma tun guno inna ruu, magu imme ana inki wa hem uhuman.

⁴¹ Ma ngwimca innu gogoni, Yeso ma yeze tari timeme ma dari me, magu inn zinnu su me, magu, huma.

⁴² A hira me ma ba huma.

⁴³ Yeso ma gu imme innki wa buka uye abanga agino adi huwe, dusa ana me. Yeso ma gu imme hana kati ubuki uye iri mum.

⁴⁴ Ka nya una katuma ka Asere udanga me, umm be sa Musa mabuki we unnu guna wuzi ini.

⁴⁵ Ba unu me ma tunguno ubo anabu imum me vat. Abini ani Yeso ma diri ace usuro a nipin. Ma dusa maka cukuno a manyanga ma huu im bikki cas barki anu wa nyarai me.

Bikoro bu Kure

¹ Uganiya sa Yesu ma ze usuro u capernaum a tiye chingiling, a nu a hrame wa kunna agi ma ra a kura.

² Anu wa orno gbardan uka biki a natuhumme. Yesu ma duku zin nu bezizi uwe tize ta sere.

³ Aye wa eh a hira Yesu me in nu nu koni uwujo uti hira; we wa nazi wani wa hanname wa eh ni.

⁴ U ganiyame barki ugardan anu, waha wa pere urufime, wa tuzome a hrame sa yesu ma turini in nu komi me sa ma rarini

⁵ Sa Yesu ma iri u hem uweme, magun nu nu konime, vena, a kpicowe we usizikime uweme.

⁶ Are anu rusa wa chiki a hira changi, wa basa amu ruba muweme,

⁷ Wa gu ane ni unu ugeme ma boo tize anu anime fee. in gusa Ugomo Asere mani cas ma kpijo usizikime wa noo.

⁸ Dibedibesi, Yesu sa ma rusa imumbe sa wazin nu basame a muruba muweme, ma gun we, nyanini izin nu basa me a muruba mushime?

⁹ Nyanini i teki in nu zati u zito, agun nu nu konime, a kpichowe usizikime uweme, nani agu hira zika ukomi uweme udusa?

¹⁰ Rusa changi unu koni, vana wa Asere mazin ni kara nu kpijo usizizime wa nabu.

¹¹ Magunan hu, hira zika upenge uweme udusa akura a weme.

¹² Ma dusa ma hiri dibedibe, maziki upengeme, ma surij akurame ma dusa a ame akurame aje anabu vat.

¹³ Yesu ma kiri ma dusa, upuri uwah anume wa eh vat a hirame, agi ma beziziwe urusa Asere.

¹⁴ Sa mazin nu aka, ma iri uru lawiyawa vana u Alpheus, sa ma chiki ahira unu kapsa Ikirfi ima nyanga, magumme "Tarsam" ma hiri ma tarsime.

¹⁵ Sa Yesu mazin nu re imumare a kura an levime, Anu kapsa Ikirfi ima nyanga, nan nanu amu riba mu facak wazin na reme upata anu tara umeme ukirau in wa re. anu gbarda wa tungunu tarsa ume.

¹⁶ Sa anu Nyerte a Farisawa wa iri Yesu unu ri mumare nan nanu amu riba mu facak, anu kapsa Ikirfi ima nyanga, wagu, nyanini ya wuna mazin nari mumare nan wee.

¹⁷ Sa Yesu ma kunna, magunwe, an debe sa wazin ahuma pum wada nyarawe unu kaba, anu koni wani cas wa nyara anu ka. in da ma eh

u nyara ana mu riba muririba ana mu riba mu facak wani ma aye u nyara uwe.

¹⁸ Anu tarsa u Yuhana nan nanu tarsa a Farisawa wazin inu hiri sarku rimumare. Wa eh, wa gumme, “Nyanini” ya wuna anu tarsa u Yuhana nom na nu tarsa a Farisawa waka wa hiri sarki uremumu?

¹⁹ Yesu ma gunwe, “Anu eze a hira nyah wadake wa hiri sarki ure imumu uneh usome ma da nan we, inka une usome mada nan we, wadake we hiri sarki urimumba.

²⁰ Tire tiye tidi eh sa adi ziki uneh usoo me a hira ashi. A nyimo atiye tiginome, wadi hiri sarki ire imum.

²¹ Unu mazoni sa madi ziki kutira ma duzi udibi ukuzi, ingi awuna anime kutirane kudi janika ani pum ni ukuzime, anime adi kem ujanika uzenzeng.

²² Uye mada ke ma wu ubere uso, uwa ubere ukuzuba, inge ma wuna anime, u wa ubereme udi tusa har adiri ubereme, nan nu wa ubereme sa awu ubereme a nyumo uwa uso ubereme.

²³ Innu wui usabat, Yesu ma ha uru idawa, nan nanu tarsa umeme ukirau ware wazin nu suzo idawa bati wa ri.

²⁴ A Farisawame wa gume “ira, nyanini ya wuna wazin nu wuza imum sa ada wuzame rono a sabar baa.

²⁵ Ma gun we, “Dagi ya kunna imum sa Dawuda nan na nume sa wuzi nan me wawu sa ikomo ya hume ba?

²⁶ Indabe sama ha akura Ugomo Asere sa Abiathar mazi unu dang mari u biredi ugebe sa unu dang wa sere mani madake mari ma nyanki ande sa wazi nanme baa.

²⁷ Yesu magu “ba barka uwui wa sabar barki anu mani daki anabu barki uwui wa sabar ba.

²⁸ Ane ani, mi vana Asere mani Asere. a roni a sabar.”

Bikoro bu Taru

¹ Yesu ma ku ma kuri a nyumo u denge sa uni gura, uye sa tare ta wano maa rani abnyumome.

² wa zi unu nyasra kuna sa wadi meki me unu caran unu wui wa sabath.

³ Yesu ma buki una tare sa ta wano ma hiri ma tunno a ti anu.

⁴ Ma buki a nabu “Irizi unu ma wuzi ka tuma ka ririn nan ka bur unu wui wa sasbath mee; u buri unu nan u humee” wa ciki tik.

⁵ Ma gamirka ma iri we ma puru a bit barku ugbas umu riba muwe mee, ma gunmee witi Yesu ma meki tari tu numee ti dusa ti ti huma.

⁶ Daki dadankino ma Farisiyawa na ma Herodiyawa wa suri ama tara waka wuza ti chukum wa tiri ti nyo agi wa hu mee.

⁷ Yesu ma ziki a hana a tami tume mee wa dusa u hana uraba dangi.

⁸ Anu Gallilee nai nu Judiya wa tarsi gbardan. Anu Jerusalem, Iduniya ana ma tara mu Jodan nan ti kira tu teira wanu Sidon gbardan sa wa kunna imum me sa ma zinowuza me wa e.

⁹ Ma buki a hana a tanu tume mee wa nyarme ku zuki ku mei barki u gbardan wa nu kati wa humee.

¹⁰ Sa ma humzan na nu gbardan, barki anime ana ti koni gbardan wa meki u sonsiace bati wa dari mee.

¹¹ Ingi ani ibe i amemee ma so, “wa guse ho mani vana Asere”.

¹² Ma bussurka we kati anu wa rusume.

¹³ Ma nyene asesari ani po ma titi an de sa ma nyara wa e wa kem me.

¹⁴ Ma zanka ana kirau inwa re (andee sa ma nya we ni za Adura) bati wa chukuno nan me ma kur ma tunzi we wa ka bizi anu tize ta sere.

¹⁵ Nan ni kara mu suzo agbargene.

¹⁶ Ma zauka anu kirau inwa re: Simon de sa ma nyame ni za Bitrus

¹⁷ Yakubu u sam u Zebedee nan Yohana u nanu u Yakubu (ma nya we ni zo buwanajis wati a hana u tusa Asere);

¹⁸ Nan Andrawus, Filip, Batalomi, Matiyu, Toma Yakubu u sam wa Alfarsus, Tadawus, Simon u Zailot.

¹⁹ Nan Yahuda Iskarioti de sa madi zizime.

²⁰ Sa ma kuro a kura anu wa gurna gbardan nan wa iri me, wa diri ace are imumare.

²¹ Ana kura awe me sa wa kuna age iriba imeme izo nan me wa suri uguma waka burame.

²² Anu rusa sawa suri u Jerusalem wa gu mazin ibibe ba gbargene.

²³ Yesu ma titiwe a hira ame ma bukuwe tize ani hunzi; Adi wu aneni u gbargenee.

²⁴ Inge ana ma nyanga wa hara ace awe ma nyanga me ma rizo.

²⁵ Inge ana kura wa hara ace awe, a kura me a rizo.

²⁶ Tuge u gbargeme ma garte ani ce nume ibinani ime ya aye.

²⁷ Unu mada kee ma riba akura una ni kura ma cuzi tinanga tu na nikara sarki u tirza umee.

²⁸ Ka dundura ma buka shi vat u rizizo wanu adi parkumen uni vat nan nu chara sa wa

charsan.

²⁹ Vat de sa ma chara bi be biririn ba Asere ada cheke meba.

³⁰ Yesu ma buku we aniwe barki su wa gu mazin in bibe bi zenze.

³¹ A ino umeme nan anu henu meme wa e wa tunno ama tara, wa tumi aye atitime.

³² Anu sa wa kete me ghem wa gun me a ino uweme nan anu heme henu uweme wa turi a ma tari a ma tara wa nyara u ira uwe.

³³ Ma kabirka ka we unu ikko, aka veni anka ino um nan anu henu um.

³⁴ Ma venki aje ma iri an de sa wa kete ma gu wewani anka ino nan anu henu umeme.

³⁵ Barki anime an de sa wa tarsa ti ze ta sere wewa ni hanu enu am nan aka ino am.

Bikoro bu Nazi

¹ Mari aje ino bezizi anome tize ta Asere ani winme, ma ribee Ujerusalem ma chukuno anabu uwara nikyerainge maniwii.

² Mare aje tibe yau, maze inu buu maguwe itilem tilem maguwe ana.

³ Kunna nii u na tibira masuri atibira?

⁴ Samabira ire esana iresa una ignyin eyitingi.

⁵ Ire isaname yarizo adezi upanbara inka uwui wa tusa idusa iwa.

⁶ Sa uwi watusa idusa awa.

⁷ Ire ya rizi, ire kana ikame ahiri inpime daki yawuna uhoba.

⁸ Ire ya rizi adizi ariri inya biho akuro atataru ire akuro ta tasi ire aino aino.

⁹ Anu ati anatitui tu kunna me na wa kunna wa wuzi katuma neinni imumume sawa kunna.

¹⁰ Uganiya sa Yesu ma ciki nana a hana kadura ka meme anu kirau in kare ukasume wa iki me nyanini imumu ibiyau bi sa mazi ni bo iru.

¹¹ Shime ma hiri shi iboke shi imumbesa ira Asesere i sa wa zome nan shi ba sa dai ma buka.

¹² Wa di hiri a wada ira ini? wadi kunna e wa wadi caki imumbesa wa kunna

¹³ Ma gwawe indaki ya kunna imumbesa mabuka shi ba ide wa aneni iri Asere.

¹⁴ Unu cobo isana igenneme tize ta Asere tini barki ini mumbesa abeziwe inime.

¹⁵ Aye wazi kasi i sana ya rinzo una barki wakunna tize ta Asere dibe wazowe ina bangu iveteme niba.

¹⁶ Anabu wazi kaniya isanasa ya rizo upambara inka uwui wa tusa inki we vati.

¹⁷ Wazi kasi andebesa wa kaba tize ta Asere wenno iri mumu ya hira ibiyau wa zome inna bangu zetiminiba.

¹⁸ Isanasa ya rizi ikanu ineini anabu sa wakunna tize ta Asereme.

¹⁹ Adezusa a cere anu ine eni ya unni geme na nu una urunta wa kati anabu ukunna u tize ta Asereme.

²⁰ Kasi andebesa wa kabi tize ta Asere we wani kasi isana sa yarizo adizariri wa niza iburi irir ire kuro ataru ire aguro utasi ire mi ino.

²¹ Yesu ma bukiwe innu guna adatawu ura upitila a inpi ine gira nani aka a inpi ini so ene a masama e.

²² Indaki ire imumu irani sa izi mubunzi sa daki inki tasi ini ba anu haze ushi tire tize.

²³ Vati anatitui tu unna na makuna da besa daki ma kunna ba ade ame.

²⁴ Mkuri mabukawe inoguna imu dusa wa guta me une uni, uni adegutuwen harma atinkuweni.

²⁵ Desa mazini adi kinkimeni da sa ma zo mani ade kabi a cheki enime.

²⁶ Yesu ma reje ini gusa tize ta Asere tize kaniya unu wuza otibira uru umeme.

²⁷ Amori ahiri unu ugenome mada urusame indabesa aru uru uzi ba har asani usanna ahira.

²⁸ Adizi ata anya bisana biriri gusi iriri ma e inyanice iriri sa adi irin nini me merun.

²⁹ Uganiya sa ya hina maka ma imumu uwesi maka barki ya hina.

³⁰ Yesu ma buki madi bezuwe anabu aneni barki watinka nani ma bezuwe uya anu rusa sa wada rusa ba.

³¹ Wazi kasi isana icicinci sa una tibira ma ha maka bira uru uwu iriri.

³² Akabiri ini iki isuri hari iwu ure memerun ulambume.

³³ Yesu ma reje inu bo uwe tasi timumu gbardan sa ma bezuzu we tene barki kati wa perkeme ba.

³⁴ Madaki beziziwe inka mazi nan na hana akatuma ka meme wa daki wa cukuno wa zi vati ani gino makama ma bukuwe vati imumbesa ize.

³⁵ Uru uwui ma gu ahana akatuma kameme tarini ti kafani uhuru utekume.

³⁶ Wa dusa wa hiri wa dibe ugirgime wadusa uhana uhuru uginu nan mare ma jirgi.

³⁷ Ukpebu udandang wa uhiri udari ukeme u e mei u winca u jirgi me ama rari wa gwame buka tize ma dusa ma buki tize na nu kpebu me utoonno.

³⁸ Yesu mararume imumu ime unu nyetike ihori u urdu uceki duru tiwui.

³⁹ Sama zuma ma barka ukpebu me magu a une tunno ukpebu udusa utoonno rik.

⁴⁰ Ma gwewe nyanini yawuna izindiyau inda ki ya kaba tize ta Asere ba?

⁴¹ Ahana akatuma ta meme aveni ma bari uguna ma karti me ma nyanga ma gene.

Bikoro bu Chibi

¹ Sa wa kafa uhuru uraba udang anyimo ama nyanga magasinawa.

² Sa ma tuno a nyimo ujirgi me uru nu una gbergene abit sa ma ciki ahira amucau ma e ma kem Yeso.

³ Ma dusa ma kurzo yeso ni agi ahira mucau muni ahira aticukum ti meme, barki anime unu tirza umeme ma zoni.

⁴ Barki amu tirza me in tizini ma tazi tini tiyorso unu rusa utirza umeme ma zoni.

⁵ Ahira amucau acukuno gusi akura ameme niye nan wuyi sarki uhirsa.

⁶ Sa ma ira Yeso ma aze madusa ma ka rizo aje ameme.

⁷ Ma dusa ma wu uhunu magu, “nyanini indi wuzi Yesu, vanaa asere una ninonzo mapata nan na asere. kati gidim.

⁸ Ba yesu magu “suro ani pum ni nu ugeme hu bibe bizenze”

⁹ Yesu ma iki me niza ni weme aveni, ma kabirka magu”na za nim gbem barki ti ori.

¹⁰ Magun Yesu nyara kati Yesu ma gidi me a manya ma meme ba.

¹¹ Ahira me nigo ni maladu nazi unu kase unu nyara imum yare azeser upana.

¹² Agbergene wa iki Yesu wa gu” tuburko duru anyimo amaladu tika ribe anyimo awe”.

¹³ Madusa ma hem unu iko wa agbergene abit me, wa dusa wa suri inti sum sum wa ka ribe anyimo amaladu akuro ukirau, wa dusa wa rizo anyimo uraba udang, mei ma dusa ma ziki we.

¹⁴ Abini me anu me sa wazi unu kasen imaladu me wa dusa unu sum uhana anyimo anipim nan nagirowaka buka imum me sa wa ira. Anu gwardang wa suri wa ha ahira me bati wa ka ira imum me sa Yesu ma wuza.

¹⁵ Sa wa aye ahira Yesu me wa iri una agberne agino me sa ma zi maciki a dizi maaduku soki turunga ti riri ani pum ni meme sa wa ira wa dusa wa kunna biyau.

¹⁶ Andesa wa e wa iri imum me sa ya kem unu agbergene agino me ma buki we imum me vat sa ya kem me nan maladu me.

¹⁷ Wadusa wa gun desa mazin inna gbergene me, ma ceki we manyanga.

¹⁸ Sa yesu mazi unu ribe ujirgi umei una agbergene me magu madi tarsi me.

¹⁹ Yesu daki ma hem ma dusa nan me ba, magun me" dusa akura ashi me ahira anu aweme uka buka imum me sa ugomo Asere ma wuza we.

²⁰ Ba ma dusa unu boo timumum ti dangdang me sa Yesu ma wuza me a nyimo Udikafolis, anu wa kunna biyau vat desa ma kunna.

²¹ Sa Yesu ma kafa unuhuru uraba udang anyimo ukwale kwale ni'ori na nu gbardang ni e ni kem me sa ma raa ani kira nuraba me.

²² ure una katuma anyimo udenge unigura nahana Asere una niza Yayirus sa ma ira Yesu, ma dusa ma tunguno ina ruu aje ameme.

²³ Ma vovi tari ahira me ma gun yesu" kusu

ucaa um mada zo me uhuma, ma aye mamu iwono, aye tara tari tiwe me ani ce ni meme bati ma huma.

²⁴ Madusa nigome nan me, ni'ori nanu gbar-dang unu tarsi ume unu haza mamu nan me.

²⁵ Ure une maka aye sa ma ziki tiwe ukirau nan tini re unu kpongizo uma ye.

²⁶ Ma tarsi ana tika gbardang, ma hu vat imum me sa ma zini, daki ma huma. imum me isabi ikingizi.

²⁷ Sa ma kunna abanga Yesu. Madusa ma tarsi me adumo sa mazin intanu, madusa ma dari udibi Yesu.

²⁸ Ma buki anyimo iriba imeme, “inki ma dara udibi uyesu indidi huma”.

²⁹ Sa ma dara udibi me ukpogizo umaye me udusa utonno, ma kunna ani pum nimeme ma huma ma venke ini jasi imeme.

³⁰ Yesu kunna nikara na suro ani pum nimeme. Ma dusa ma gamirka ma iki ni'ori nanu me magu “aveni ma dara udibi um”?

³¹ Ba anu tarsi umeme wagu”wa ira ni'ori na nabu na aka upuru uwe, iduku gu”aveni ma dara we”?

³² Yesu madusa ma gunkuno bati ma iri desa ma dara me.

³³ Uneme sa ma rusi imum me sa ya kem me, madusa unu kira imbiyau. Madusa ma e ma rizi aje Yesu ma buki me kadure me.

³⁴ Madusa ma gun me”uca um nihem ni weme na benki we wa huma. Dusa anyimo iriba irum wa huma.

³⁵ Sa ma raa anyimo atize are ana katuma udenge ubirigira, wagu”uca uwe me mamu

wono. nyanini ya wuna daki wa kini ba?

³⁶ Sa Yesu ma kunna imum sa wazi unu boo me, nan ana akatuma udenge ubi unigura,”kati i kunna biyau, hem ni shi”.

³⁷ Daki ma ceki uye ma tarsi me ba an Bitrus, Yakubu nan Yohana uhenu Yakubu cas ma hem wa tarsi me.

³⁸ Sa wa aye akura una katuma udenge uni gura ma e ma kem anu wazin tiso nan tihunu.

³⁹ Sa ma ribe akura me, ba ma iki we “nyanini ya wuna iriba ishi me ya corno me nyanini ya wuna izin ti soo me? vanaa me daki ma wono ba, moro mani mazini”.

⁴⁰ Ba ma dusa mazunzuka, ma suso anu me vat amatara, ma ziki aco nan ka a'ino nan an desa wazi nigo me nan me, wa ha ahira sa uca me marari ni.

⁴¹ Ma yeze tari tikubura me ma gu me “Talitha koum” sa igusa kubura, ma gunan hu hira”

⁴² Kubura ku dusa ku hiri ku tubi tanu [tiwe timeme tazi ukirau in tini tire]. Anu wa dusa wa kunna biyau.

⁴³ Madusa hunguko we titui kati wa buki uye ba. Ba ma gu me imum yare mari.

Bikoro bu Tasi

¹ Yesu ma suri abini me ma ribe a nyimo atibuba timeme.

² Rono Asesere me a eh, ma bezi we tize a nyimo a hira ugursuna. Anabu gwardan sa wazi un nu kunna ume biyau ba meki we. Wa gu, a bani ma kem tize tigeme? uyaya urusa ugamara utize tinit Asere a nya me? Abani makem imum ibi yau i genne me ni.

³ Ugo me mani unu aso, vana u maryamu nan uhenu u yakubu nan yosisnan yahuda nan siman? ingo tizi ni go me nan na henu a a eh ameme? wonno wa kunna iriba in Yesu.

⁴ Yesu ma buki we “udura ma zome me in nin non zo ni rini a kura nan a nyimo anu ameme nan na henu ameme ba.

⁵ Sa ma wuzi katuma ka dandan a bini me ba ma wu tari Asesere a nu chingilin wa huma.

⁶ Uzatu kaba tize me wa wu ma kunna sas. mari aje unnu kese a nyimo agiro a we me in tize ta sere.

⁷ Matiti anu kirau inna re matumi we wa rere ma nya we nikara Asesere nu bengizi.

⁸ Makuri ma kati we uzika ire imum ban ubina cas. kati waziki ubiredi ubakara, u nyara kirfi a nyimo ittino ba.

⁹ Senke ya soki ma kwatak, kati wa ziki madibi mare ba.

¹⁰ Magu “in ka ya ribo a kura, cukunoni ingi uganiya udusa” wa ayei.

¹¹ Inka da akaba shi ahira, wa nyari kunna ushi in ka idi cheki a hira me, kuburkani ususuru utishi me, barki i chukono imummu ubezi.

¹² Wa suri wa buki anabu wa cheki imum ima dini.

¹³ Wa gidi a gbergenu gwardan wa kuri wa zemka a nu mei wa nya ana ti koni ni huma.

¹⁴ Ugomo Hiridus ma kunna nizi ni Yesu na hana piit. Aye wa gusi Yohana unu uzoibo anabu ma hiri a nyimo anu imono barki ani, mazinne wuza imum ibi yau.

¹⁵ Aye wa gu, me Iliya mani aye udura Asere mazigu uye a nyimo a na dura ka Asere ka dati.

¹⁶ Sa Hiridus ma kunna agi Yohana sa makari niche ni me meh, ma hiri.

¹⁷ Barki matuma a meki Yohana a korso meh ahira ani rere, barki Hirudiya uney u henu unemeh Filibus; barki ma wuzi a nya nan me.

¹⁸ Yohana ma buki Hiridus “idariziba u ziki uney u hana uwe meh.

¹⁹ Hiriduya ma inki Yohana ni barda barki ma hu meh, da ma rusi ba.

²⁰ Hiridus ma kunna biyau bi Yohana, ma rusi ma zi inbi yau ba sere mazi lau. Hiridus ma nyari kati adari meh ba. Sa mah kunna tize ta sere a nyo a Yohana tize me ta chari me iri ba, vat ani me ma kunna urunta utize me.

²¹ Sa uwui wa biki Hiriduya ma nyari uganiya utita anabuh. Rono uniza ni Hiridus mah titi a nuh adanda ari imumare ana katuma ka ti soja nan nuh aje u Galilee.

²² Ucha u Hiridiya ma wuzi morso, Hiridus nan agenu me wakuna urunta kang. Ogomo ma gu unnu cha me, vat imum sa uyara innya we.

²³ Ma toniko, vat imum sa wa iko in di nya we vat nan u watu uma nyaga mam.

²⁴ Masuri maka gona me nya nini indi iki? A ino magu niche ni Yohana unu uzorso anu tarsa u Yesu.

²⁵ Ma kuri debe a nyimo ahira anabuh me, makem ugomo magu in me in yara a nyam a-na me, Asesere a hira zalang, niche ni Yohana una uzorso anuh bi.

²⁶ Ugomo ma kunna iriba barki tize ti tuba me nan na genu, da ma rushi u nyari me ba.

²⁷ Ugomo ma tumi usoja a nyimo ana katuma ka memeh me eh inni che ni Yohana; monno ma

ha maka kara niche me ayimo ani reremeh.

²⁸ Ma eh inni che me, a nyimo imum ihuma ma nya ucha me, ucha ma ziki ma nya a inome.

²⁹ Anu tarsi Yesu wa kunna, wonno wa eh wa ziki ikizi me waka vati a nyimo mu chau.

³⁰ Adara wa gurna a hiri Yesu, wa buki vat imum sa wa wuzi.

³¹ Magu inweh, “aye ni a nyi mo ani jaa i venke chinilin. anu gwardan wa ehzi. Wa kursi wa ga we u kunna runta, nanni ganiya are imum are.

³² Wa dusa a nyimo u jirgi umei a hira atik.

³³ Anuh gwardan wa iri nwe wa rusu we wa sumi in ti buna a nyime a nabuh, wa agiza weh.

³⁴ Sa ma biki upuru uni goba me Yesu ma iri ni gubiri na nuh, monno ma kunna ugogoni barki wa zi gu itam sarki unni boh uwe tize ta sere meh gwardan.

³⁵ Sa uganiya wa ha piit a nutarsa umemeh wa kem me wa gu “a hira a geme a wuna ni jaa nan u ganiya wa aka.

³⁶ matumi weh waribe a nyimo ani pin nan morobo meh, wa kpi in imum wa ri.

³⁷ Ma karbika ma guh in weh “Shi nya we iri imum wari” wa buki ti da ke ti ha tikakpa imum ya re ikirfi a ino a kur are ti nya we wari?

³⁸ Ma gu in weh ubiredi uhono uni ichanti? ana ika ira. sa wa iri wa gu ana, ma biredi uchibi nan ni chere ini re.

³⁹ Ma busurka anu vat wa chukuno a dizi tikura Asesere ukpe.

⁴⁰ Wa chukuno tikura, anu akuru ukirau (100s) nan anu akuru uchibi (50s).

⁴¹ Sa ma zika ubiredi u chibi me nan ni chere

ini re ma ayeze Asesere ma wu biringara ma puri ubiredi me ma anabu meh. wa hari anu ichere ira nee.

⁴² Wa ri vat har wa tisi.

⁴³ Wonno wa ziki ma kasu mu mum ya re me igira ukirau nan mare gwem, nan mu gitu mi chere me.

⁴⁴ Uganiya me anu akura akuri uchibi (5000) sa wa re.

⁴⁵ Ayimo uganiya me wu anu tarsa ume me wa ribe ayi mo jirgi umei, wa haki aje uwaru u gino me; u Besaida ma sabi ma ma tumi a nuh me wa dusa.

⁴⁶ Sa wa dusa monno nyene ani pana ma wu biringara.

⁴⁷ Unu wunjoro ujirgi umei wa ra a matara ma nigaba meh me mazi insisi meha matara.

⁴⁸ Ma iri ma rusu wa da kunna tize kang ba barki bigirmo ba kati we. Ayimo atiye me ma ha maka kem we, mazi in tanu Asesere a mei, ma nyari aka uweh.

⁴⁹ Sa wa iri meh wa gusi nani immoli ini bawa wa wu uhuna.

⁵⁰ Barki vat wa iri me wa kunna biyau, a nyimo uganiya me, ma gu in weh. Wuna ni iri ba ihu! mi mani kati ikunna biyau ba.

⁵¹ Ma ribe a nyimo ujirgi umei ba nipupuru ni tonno, wonno wa kunna biyau a meh.

⁵² Sa wa kunna abanga ubiredi me, iri bi iwe me i wushew.

⁵³ Sa wa kafa, wa biki a mayanga mu Gene-sarat, a nyimo ijirgi umei meh.

⁵⁴ Sa wa suri a nyimo a ugirgi umeime, anuh wa rusu Yesu meh.

⁵⁵ Anuh wa ribe a nyimo a ma nyanga vat, wa hazin na anati koni wa en a hira meme. vat a hira sa wa kunna ma hazin.

⁵⁶ Vat a hira sa ma ribe a arobo me ani pin pin nan mayanga me; wa ziki ana ti koni a makasuwa, wa tiri tari barki ma dari wa u nyara udara uwatu u dibi umemeh vat, vat ana ge sa wa duri udibi wa huma.

Bikoro bu Sunare

¹ Afarisawa wa e anu nyetike i hori imumsa wa e a Yesu wasuri Urushelima wa e urunu a Yesu me.

² Wa ti ka inu guna are ahana a kadura ka meme waze inare imumu yare sareke ukpico utare, barke utanda uwe wa Yahudawa, inke uno maze uru, nanitanu nani ahira tijamani madake mare imumu ini me ba sai makpico iso na iharu menanu ulaidayi me upatu utari tumeme maduku rimumare.

³ We Afisawa nanu kasu ayahudawa indaki wazi warize imumu yare sarki ukpico utareba barki utanda uwe wananu awe me.

⁴ Utanda uwe me inka waze usuro atanu nani ahira tijamani unume makama zuri ma kpico tare muharu nan muso ulaidayi indaki a kura unume mazoro tihihira timeme lau ma dukuri imumu yare.

⁵ A Yahudawa anu nyatike i hori i Musa we wani wazi Yesume wa iki inuguna aneni ahana kadura kawame wazome inu tarsi utanda wananu ashimeba wanu ware imumu yare in-tari.

⁶ Monno ma kabirkawe maguwe ane ani Ishaya mabuki tize inu guna shime izi muruba

mubit shi wono igusa aki tarsa tize ta Asere eni me mucumani izini no wasa me ikirze tarsa utize tum.

⁷ Izee wuza eni sarke uguna indake imumusa indake ma tarsi tishime eze tarsa utanda wana abu ino gunasa agi wasiri.

⁸ Ya ceki imumbesa agoshi iwozi shibe izi inuweza yanabu.

⁹ Munu magu awe eni me ane ani ya ceki imumsa Ugomo Asere magu awozume eni shi-wono izi shi be ezi ino utanda.

¹⁰ Musa magu kati izogi aco uweme nan kaino uweme ba desa mawuza enime aduhume.

¹¹ Kaniya iceki aco ushime aka anu ashime imumu ikaye wazi enime vat imumbe yaze idikem amu aye aze eni.

¹² Anime ani ya karti me ma benki aco me nan ka inome.

¹³ Enime ya gusi tize ta Asere iza ini mumu ini ba barki atanda ani ize inu bezizi ahana ashime ene eni izinnu wuza timumu timadini.

¹⁴ Yesu be makurzi sake utita anabu magu awe kunanimime ikuri irusi mimeru kuma kai.

¹⁵ Imumusa yaribe a puronu amatara indaki ineini ya cara kuma madiniba ahira Asere imumusayesuro anyo unu ineeni madinime ma dandang ahira Asere.

¹⁶ Vati da sa mazi intutui kini makunna.

¹⁷ Madusa maribe akura ahana akatuma kameme wa wuzi u ukon inu guna nyanini imumubesa wa buka enime.

¹⁸ Mabuka awe inu guna indaki irusa inu guna imumusa yaribe apuru unobu inze ine eni idaki ene eni madini ba.

¹⁹ Aguna imumu yaribe anyu iriba nabu ine

yakuri ya suro ine apuru nome Yesu muno magu iza ine ini madinimeba.

²⁰ Mano marege mabuki imumbesa yasuro apuromo ine eni yake icukuno madini munu.

²¹ Ayemu irebe unovu abini ani akazi ubasu tize ta Asere a iriba unobu kasi mikara uchara umadini uhuzi anabu akenzi ayeme iri imumu.

²² Okolomo katuma ka zenzen uhem ache ureme ibabana unyarume uni henu ukuna urunta udara umeme.

²³ Vati timumu tiginome tisuso a hira iruba inu vat tekati cera unu meni.

²⁴ Madusa ma heri ma ribe ma akura sadaki manyari arusuba Tarya, u Sidon barki kati anu wa ruse ba inime anu wa ruse.

²⁵ Uru uni sama invana uce sama unu koni uzenze sa ma kunna abanga Yesume mawu masi maka rizo atibuna.

²⁶ Eni me u Bahiliniya mani maze ageme u Finikiya a Yome a Yeh Yemo Mayega masuri maha maka tirame tari masusome abergeme avaname.

²⁷ Yesu ma gwa we cekinime ahana wari indaki ya wuna riba akabi mumu mare ya hana anya ani iwoci.

²⁸ Kuma unume ma kabirka ma buu anenime ani unu yataki iharo iwuci inke yare mumu yare ake tizi adizi utu buru.

²⁹ Magu ame barki tize tigeme sawa buka teni dusa akura agirome waceki anu wuza me.

³⁰ Madusa makori akura makyem vana me ma ribe wakem a bergeneme wa chekime wa mahuma.

³¹ Ma Yesu ma dusa ma ceke ahira me Tarya madusa uhana u Sodom ma eni wani dandang

uGalili aname ma e atari tipem tinu kawe.

³² Wa e ame inu ture madaki mabari tizeba wa tarime tari akema tarsu me mahuma me.

³³ Mhu kume akira madusa madere me utun sa bibame sa ma dusa madari me melem.

³⁴ Ma yiziniche ma heri Asere madusa magu ame “Ephatha” eni ene “poko!”.

³⁵ Sa abuka enime madusa makem titui tumeme ta pokino imumusa ya trezeze me nilenme nume ya cekime ma dusa ukuno tize.

³⁶ Mabuka awe inu guna katu uwe bizi ayeba sa ma kunna wa kati ubenki ubuka we ba wa ri age inu hunume.

³⁷ Vati mumbesa ma wuza iriri ini mazino kunna tize aruhu unu ahira uhira.

Bikoro bu witu Tare

¹ Ayimu tiye, ti gino ni orin na nabu gwardan, wa diri imum ya re vana Asere ma gun we.

² Inzin nu basa ababga ani ori me. barki wa re aje inti cukun na mi. tiye ti taru sarki are imimare.

³ In gi ma tuburko we uhana tikura tuweme sarka are imimare wadi sizizime una. Barki aye awe me, wasuri atina ti piit.

⁴ Ahana katuma kameme wa kabirkame, “Abani tidi kem ubiredi ni gwarda ayimo ani ja nigeme ti nya ana geme wa ri wa tii?

⁵ Ma iki we, “ubiredi ni uhono uni izini? wa gume unu “sunare”.

⁶ Munno ma gun ni ori na nume wa cukuno adizi. Ma ziki ubiredi unu sunareme, ma wu, biringara ma pusi ubiredime ma hari we

⁷ Wa kuri wa contikucere cinglin, ma kuri mawuwe biringara maguwe harani iri.

⁸ Wano wa re wa tii. wano wa orso ukasu me sawa re wa ceki ukaso me ma myinca mu gira munu sunare.

⁹ Wa zi ahana ruma, anuakuru sunare. vana Asere ma tuburko. we wa dusa.

¹⁰ Vana Asere ma ribi ayimo uzirgi uwei nan na hana katuma kameme wa ribe ayimo ni kiri nu Dalmanutha.

¹¹ Afarisiyawa wa suru wa tunguno ama tara na me. Wano wa susu me iri mum Asesere, wa mansame wa iri.

¹² Ma gunkuno ayimo urusa umeme, ma gu we, nyanini ya wuna ana geme wa nyara irimum kadura kani ma bukashi ada nyame ana geme bihori ba.

¹³ Madusa ma cekiwe, ma kuri ma ribe uzirgi umei ma kuri anikira nu kure nini win me.

¹⁴ Ahana akatuma kameme wa perkewa uzika ukasu ubiredime ahira ameme wa zowe ure ba su ubiredede u inde.

¹⁵ Ma nyawe ma duku gun we hira na hira i haki ihiri uyeast wanu Farisiyawa nan wa nu Herod

¹⁶ A hana aka tuma komeme wa hira a cece “wa gu barki sa wa zin unu biredi”.

¹⁷ Yesu Asere maru sin ani me, ma gunwe, “nyanini ya wuna iziru basa abanga uzatu ubiredi? daki yanu iri ba” daki yamu rusa ba? mu riba mushime ma wanoo?

¹⁸ Izin na je ida [hira shi ba? izin tutoi inda kuna shiba, inda Ringizishi?

¹⁹ Uganiya sa ma pusi mabiredi manu cibi in hari anu akuru cibi, ya ziki mugira mu ma gitu

me mu hono muni? wa kabarkame wa gu munu kirau in munu mu re.

²⁰ Sa ma pusi mabiredi manu suna mare anyimo akuri anazi, mu gira sa ma nyinca mu hono muniya ziki? wa kabirka me wa gu, munu sunare.

²¹ Ma gun, da da yamu rusaba?

²² Wa eh ani pin nu ubethsaida. Ana ni pin me wa eh me unu rubo wa gun Yesu ma dari me.

²³ Yesu ma meki tari tu rubu me, ma surin me akamaru kani pin. sa ma tufo me tobi aje ma tari, tari aje me, ma ikime “wa ira iri imum?”

²⁴ Urubo ma yeze aje Asesere magu “ma ira anu. wa zi kasi matiti ma tanu.

²⁵ Ma kar ma tara me tari ajeme urubo ma poki ajeme. uhiri umeme udusa uze, ma tunguno uhira u kondi nyani memerun.

²⁶ Yesu ma kurzo me akura, ma gunme, “ka ti uribe ani pinbe”.

²⁷ Ma gun unu uneh, na tubi a nya ahana imimare wari. ida rizi me ba aziki ubiredi na hana areki a nyimo i wuci ba.

²⁸ Une makarbirkame magu aye acu, iwuci indi cukuno ana dizi utabur wa ri ukasu imimare ya hana.

²⁹ Ma kudu ma gun unu neh me, barki sa wa buka ani, dusa bibe bi bur basuru aca uweme.”

³⁰ Une makuri ahira ahana akura maka kem vana ma rari ukomi. bibe bibur kasuru.

³¹ Makuri masuri ani pin nu utypre ma eh usidon uraba u Galilee ani kira nu Decapolus.

³² Wa ka aye me unu turi sa ma da kuna tizeba. wa gun Yesu ma tari me tari tumeme.

³³ Mazikime uhana anikiri na nabu, ma soki

me nibo ni a nyimo intuime ma tufime tobi ma dari ni lem me.

³⁴ Ma heze aje Asesere, ma gume. poko!

³⁵ Yesu Mapoki utuime, ma kuna.

³⁶ I binani urai umeme.

³⁷ Ayimo Uganiya me imum be ya ira anilem me ya dusa. ma tunguno ubootize akuna.

³⁸ De sa ma kuna mue mu boo utize tum uganita uzatu u imbizo uni henu nan uganiya uwuza uti mumu tizezen, Vana unubu ma di kuna mu mue mu rusa ume, uguna sa ma aye akura Asere nan ibe riri.

Bikoro bu kirau udira bi Inde

¹ Yesu ma gun we “kadudure kani ma buka, aye ashi me sa wa turi abame wada donkino me iwono ba wadi ku iri akura ugomo Asere nan ugwardang umeme.

² Sa tiye utasi ta aka Yesu ma zauka Bitrus, Yakubu nan Yohana ma han we uzalan. A hira aginome madusa ma gamirka uzina umeme a hira aweme.

³ Tirunga ti me me dusa ti cukuno ti rum sa adake abati nan iri mum ba.

⁴ Wa dusa wa iri Iliya nan Musa wa suro, wa iri we wazi nigo me nan Yesu.

⁵ Bitrus ma dusa ma poki anyo ma gun Yesu unudungura ya wuna uri ti cukuno abame na ti barka madanga mataru: hu u'inde, Musa cangi u'inde nan Iliya u'inde.

⁶ Bitrus madusa ma diri imum ibuka. Vat uwe ana nigoo ni Yesu me wa kunna biyau.

⁷ Ni wiri ni dusa ni korso we. Wa kunna ni myira anyimo aniwiri me ni gusa "vanaa um ma zigene me kunna ni tize time".

⁸ Daki adodonkino ba, wa dusa daki wa kuri wa ira unu ba, wa iri Yesu mani cas ma turi nan we.

⁹ Uganiya wa zini utuno usuro uzala me, madusa ma gwarika we kati wa ka buka uye ba imum me sa wa ira ba, sai Vanaa unu bu ma hira usuro iwono.

¹⁰ Barki anime daki wa ka buka uye ba. wa cukuno ubasa imum acece awe ani cas, iri mum sa wa meki igizo ace aweme "nyanini usuro iwono?"

¹¹ wa iki me gu nyanini ya wu anu rusa wa buki agilliya mani madi tubi u aye?

¹² Ba ma kabirka ma gun we Iliya ma tubi u'aye barki ma barka timum."Ani nyanini ya wu anyertike agi vanaa unuu madi ribe ijasi"

¹³ Ba Yesu ma gu Iliya mamu aye, ma e wa wuzi me imum sa ya wu urii, gusi imum me tize tu ugomo asere ta buka ani ce ni meme.

¹⁴ Sa wa ze a hira ukasu anu tarsa uyesu, wa e wa iri ni'ori na nu gwardan, anu rusa wadi ku zini inmatara acece awe me.

¹⁵ Sa wa ira Yesu wa dusa wa kunna biyau kan, wa sumi waka kem me.

¹⁶ Madusa ma iki anu tarsa umeme abanga imum sa wazini matara nan we a hira a nyanini?

¹⁷ Uye anyimo ani ori ma kabirkame magu unu dungura ma aye unu saam um ahira awe me mazan unu ukuni wa gbergene sa ingi wa hira daki maka rusi tize ba.

¹⁸ Uganiyasa wa hira uke reki me adizi make

matoti gusi desa ma wono ufukum umeki ususo anyo ameme ma meki uyadka ahini madi ku cukuno gagan. Ma vovi anutarsa uweme tari wa suso me ni wa ye wa siziki we.

¹⁹ Ma dusa ma gun we anu zatu ukuna utize unu maya unu maya uni indi cukuno nan shi aneni indi kunna urunta ushi me aye ni me ahira am.

²⁰ Wa dusa en invanaa me a hira ameme. Sa ugberge me wa ira Yesu, ma dusa ma reki vanaa me adizi, vanaa me ma dusa ma toti gusi ma wono ufukum unu suso anyo ameme.

²¹ Yesu ma iki aco avanaa me uganiya sa vanaa ma zika unu koni me? Aco me gu ma ukoni wa tubisi dati ma daza vanaa uneze.

²² Vat uganiya sa imum me ya hira iki reki me anyimo ura nani anyimo amei gusi idi hu me. Inki uda ke uwuzi iri mum, kusu benkum kunna ugogoni uru.

²³ Yesu iki me, "nani udi hem"? vat imum iwuna ini ahira adesa ma hem.

²⁴ Aco avanaa ma dusa ma kabirka "ma hem benkum unu zati urusa um".

²⁵ Sa Yesu ma ira ni'ori na gbardan unu sum u aye ahira aweme ba Yesu ma gbarika ugbergene neme ma "hu bibe bi gbas nan bi uzatu ukunna, ma gunna hu suro amatara kini me kati ukuri uribe anyimo ameme ba.

²⁶ Ma dusa ma wu uhunu ma reki vanaa madi ku suri. vanaa ma toti gusi desa ma wono anu wa tunguno ugusa vanaa me wono.

²⁷ Yesu ma meki tari ti yeze, vanaa ma dusa ma tonno.

²⁸ Sa Yesu ma ribe anyimo akura anu tarsa umeme wa e wa kem me nihunzi ya iki "nyanini

ya wuna daki haru ta rusa ugberne me ba?"

²⁹ Yesu ma kabirka ma gu"ugberne madake ma suri sarki birigara ba".

³⁰ Wa suri wa meki nibaba wa aki Ugalili, Yesu daki nyarsi uye ma rusi sa wa rani ba.

³¹ Abinime wa cukuno mazi unu dungura anu tarsa umeme ma buki we "adi nya vanna unu atari ta nuu wadi hu me, inki ma wono anyimo tiye ti taru".

³² Anu tarsa umeme daki wa rusi imum me sa mazini boo me ba, wadusa wa kunna biyau bi iko ume.

³³ Anyimo atanu tiwe me sa wa biki Ukafanum. Sa wa ciki anyimo akura, ma iki anu tarsa umeme magu "nyanini iba zina unu gamara me una me"?

³⁴ Wa cukuno tik daki wa buka imum ba. Tize me sa waa zini, matara mani acece aweme agi aveni unu dang.

³⁵ Sa ma cukuno ba ma titi anu tarsa umeme ukirau nan ware. Ma gun we vat desa ma nyara ma cukuno unu dang, m adi cukuno una dumo ma kuri ma cukuno urere.

³⁶ Ma yeze vanaa atii awe me. Ma inta ani kira ni meme ma gu."

³⁷ Vat desa ma kaba vanaa ugeme anyimo ani za nim ma kaba mi mani, desa ma kabam daki ma kaba mi mani isisi im ba, ma kaba desa ma tumum mani.

³⁸ Yohana ma gun me unu udungura, ta ira uye unu karsa agbergene in niza ni weme, haru be ta karti me, barki mada tarsa duru ba.

³⁹ Yesu ma kabirka magu" kati i karti me ba barki vat desa ma wuza katuma ka dangdang

anyimo ani za nim mada buka imum izenze ani ce nim ba”.

⁴⁰ Vat desa ma zo me ini shina nan haru ba ma cukuno mazi nigome nan haru.

⁴¹ Desa ma nya meini masa barki hu wa asere mani ma buka shi mada dira me ba.

⁴² Vat desa ma wuna a hanaa acinci ageme wa rizo idi wu ri atiri me unanzu iriri avingi me ani wiin niconco.

⁴³ Inki tari ti we me wuza we uwuzi imum be sa ida rizi me ba u yori tini. idi teki' akura ati gomo ta sere in tari ti inde ini guna u ribe anyimo ura in tari tire. ura sa uda biso me ba.

⁴⁴ Ahira izom sa ida wijome ba ada bisome uraa me ba.

⁴⁵ Inki ubuna uweme u wuza u wuza urizi u yori uni. Idi teki unu rii uribe uvenke aseser unu buna u inde unu guna u ribe u raa in ti buna ti re.

⁴⁶ Ahira sa izom idi ri we sarki uwijo ada biso me uraa ahira me ba.

⁴⁷ Inki nije ni we me ni wuza urizi ukari nini idi teki unu rii uribe ahira asere ini je ni inde ini uguna u ribe uraa inna je are.

⁴⁸ Ahira me sa izom nan ura wadi ri we sarki uwono.

⁴⁹ Adi vingi anu zati u kunna tize ta Asere anyimo uraa rono u aye ugomo Asere.

⁵⁰ Muhu mu rizi, inki ma corno me ada ke a barka muni? cukuno nin muhu macece ash me, wuza nin ticukum ti urunta nan ni henu.

Bikoro bu Kirau

¹ Yesu ma ceki ahira aginome ma ha ani kira nu yahudiya ma kuri madusa piit uhana uraba

u urdu ni gura na nabu ni kuri ni a hira meme ma zin nu dungura uwe imumbesa maharika u wuzame.

² Anu bezurusa wa e ahira ame wa ikime, “nani ya wuna uri u ruma “uruma ma harzina nan nu ne umeme?” wa ilime wa iri ini.

³ Ma kabirkawe, “ane ni Musa ma inki shi tize?

⁴ Wa gu Musa ma him vana uruma ma nyertike ihori ama cikime madusa.

⁵ Yesu magunwe barki ugbas usheni.

⁶ Usuro utuba Asere a bari vanu ruma nan nu u e.

⁷ Barki ani me vanu ruma madi kiri a co nan ka ino wapata ina.

⁸ Wa ware wa cukuno binama bi inde aziguna wa kadza anawari wa cukuno binama bi inde.

⁹ Vat imumbesa Asere apata unu hara ma zoni.

¹⁰ Uganiya sa wa ra anyumo akura anu tarsi ume wa kura wa ikime abangame.

¹¹ Ma gunme, vat desa ma gido une umeme ma huza anya nan uru nee ma wuza madini.

¹² Inki vanu e makini uruma ume maka wuza ara nyasas nan ure vanu runa ma wuza madini.

¹³ Anabuwa en inna hana acincin madarwe anu tarsi Uyesu wa gwari kawe.

¹⁴ Yesu ma iri ani me ma kunna iriba inwe, ma gun we cekini ahana cincin wa e a hira am, kati ikartuwe ba, akura Ugomo Asere usas-suna uwe uni a nyara.

¹⁵ Ka dure in boshi, vat de sa da makaba tizee ti ugomo sere kasi vana ucin mada ribe me Asesere.

¹⁶ Maduku gbemdurko ahana ahabu ameme ma ringir ka we.

17 Sa ma tuba tanu, urunu ma sumi mabikime matun guno aje ameme ma iki me “unu dungura nyanini indi wuzi in kim bibeu bu zatu mara?

18 Yesu magu “nyanini utisom uni dungura uriri? unu dungura uriri memani Ugoma Asere.

19 Urusa uinko tize udida hunawe udida wuza imum imadin udida wuzawe ni kari udida wuzawe ma cuco udida nokuwe unu nya aco-nanka ino tina nu”

20 Unume magu “unudugwa vat adodu agi-nome martarsan ani, ami manyam.

21 Yesu ma irime ma gun me imumu inde ini ya dewe kaziza adodu aweme vat u e utarsum, udikum ani Asesere.

22 Sa ma kunna tize tigino nipum niwi me camcam ma kunna gwan-gwan ma suri ma kini ahirame barki me uni mum taritini.

23 Yesu ma iri anu tarsa umeme magu idi zinijas inimum maribe Asesere.

24 Ahana utarsa umeme biyau bimikuwe inni kurang me sa mabuka, Yesu ma kuru ma gun we “idi cukono ini jas unukim maribe Asesere!

25 Idi cukuno sheu bironkomi biribe ani hara na lira inni guna uni kim ma ribe Asesere.

26 Innu kunna anime saya kini muruba mu wuwe seke “wagu aveni madikafaa.”

27 “ Yesu mahiriwe magu”uhira ushime uwuna imum izoni, vat imum iwuna ini a hira asere.

28 Bitrus ma gume haru betakini adodu aru ti tar su we.

29 Yesu madusa ma gume bade sa ma kini, a kura, nihenu, a ino, a hani nani tiru, barki mi nantize tum.

30 Makabi imum gwardan sa idi tekitimum me

sama kini adumo.

³¹ Anu gwardan sa we wani anu tuba wadi cukuno anu masi za.

³² Wara anyimo tuna uhana urshalima yesu mara aje wawuzi imum ibiyau.

³³ Tiyen ne ti ha za, u'urshalima adi nya vana, unu atiri tanua dadan dam anu rusa u nyetike litize. Wadi in tize ahume.

³⁴ Wa di wuze me ni basa wa tufzi me tobi wa cobu me wahume, inki wa huname madi hiri anyimo atiye titaru."

³⁵ Yakubu nan yohanna a hana, a zabadi wa'e ahira ame wagu,"unudungara ti nyara uwu zin dura immumbe sata iko we.

³⁶ Magunwe"nyanini nyara in wuzi shiri"?

³⁷ Wagu me kirin duru ti cukuno ani nonzo nowome, unu inde atari tinare uye atinan gure tuweme.

³⁸ Yesu ma kabarka magurwe"ida rusa shi imum me sa izunu igizome idake isi ijas me san disi? Wak

³⁹ abirka wadake, Yesu ma kabirikawe rusani ijas me san indisi idi si.

⁴⁰ Desa madi cukuno atare tinare nan tinan gure da immani indi nya se an de sa anyawe."

⁴¹ Anu kirau anyimo anutarsa ume sa wa kumna anime. watubi kunzuna umu ruba in yakubu nan yohana.

⁴² Yesu matit tuwe magunwe,"irusa anuagebe sawazi agomo aweme wa bezizi anu zatu tarsa asere nikara.

⁴³ Daki ame ani idi cukuno anyimo ashime. vat desa ma nyara ma cukuno unanu anyume ashime memani madi cukuno urere a nyimo ma ashime.

⁴⁴ Vat desa ma nyara ma cukuno aje shime, ama cukuno urere.

⁴⁵ Vana unu ma e uwuza ukatuma ka co me kani, da awuzi meni.

⁴⁶ Waribe uyariko sa wa suro uyariko ni gome nan ni go namu tarsi ume. a nyimo atanu tuwe me wasusa wagon na nanurru urubo una ni za bartamawa su sammu timawas ma ciki ani kira nuna.

⁴⁷ Samakuna yesu banazera mani mayezen nigmyirang magu"yesu vana udauda kunna ugogoni um!"

⁴⁸ Anume vat wa kwadi me, wagon me wana tik makuri mayeze nigmyirang ukure.

⁴⁹ Yesu matunno magu atitime wa dusa wa tunno wa titime wagu uni ribahu aye.

⁵⁰ Ma suso udibi ma'hiri matonno ma ha ahira ayeso.

⁵¹ Yesu ma kabiriki me, "nyani ni u nyara in wu zuwe ni?" urubo magu unu rusa in nyara in kin, uhira ahira.

⁵² Yesu magu dusa u hem u'wo me wa humman hu."Sama kim u hira ma dusa ma tarsime, wa dusa nigome.

Bikoro bu kirau in bi Inde

¹ Sa wa e mamu nan Urushalima, nan Betafaji, a ubetanya u watu ini po nu zaitun, yesu ma tumi ana wa re ayimo ni go ni meme

² . magun we hanani aku giro ku ginome aje ashime, unu ribe ushi idi iri kuzenki kutiri, anu hira shi ba i sopi i eni,

³ . vat de sa ma gunan shi nyanini i wuza anime? i gun me (sakura mani ma nyara, madi kurzoni ingi ma mara.

⁴ wa dusa waka kem kuzenki kutiri ana tukum akura upuru una wa sopi.

⁵ A de sa wa ra ahira me wa iki we yanini ya wuna ya sapo kuzenki me? wa buki we imumme sa sakura ma buki.

⁶ ba wa cheki we wa dusa.

⁷ Ba wa e yesu in ku zenki me, wa nassa madibi maweme a maro a Luzern me madi ku nyene

⁸ Anu gwardan wa nasa madibi mawame uname aye waka nyarsa mava mama titi wanasa uname.

⁹ Ana je nan ana dumo wa yeze amyira wa nonzo de sa ma eze ayimo ni za na asere.

¹⁰ Nonzoti somo sa ti eze uwatu aco aru Dauda 'Nonzo ogomo asere.

¹¹ Yesu ma ribe urushalima ma ha uwatu udenge asere. ma gunkuno kodi nyani ahira me. uganiya uwunjoro, masuri madusa ubetanya nan nanu kirau in wa re.

¹² Ni ye ni kure, sa wa ze usuro ubetanya, ikomo, imeki me.

¹³ Ma iri utiti upom piit in mava mariri, maha nani madi ka kem ahana mari, dama kem i muma ahira me ban mava cas, da uganiya iburi ini ba

¹⁴ . Magu titime,” uye mada kuri ure ire imumu ahira aweme,” anutarsa ume unuy kunna me.

¹⁵ Sa waze urushalima, maribe udenge aser, ma kem azinu ziza adodo ahira udenge asere me ma gidiwa, ma gamari tihira tanu ugamara i kirfi

na makwanku manu ziza uti mumu ma vingizi.

¹⁶ Ma karti uzika koyani uwatu udenge asere sa azi unizizame ahira me.

¹⁷ Ma dunguri we magu,” Akura am adi chukuno ahira tize nan asere vat une'? shibe ya kurzo ya kurzo ani mabere ma kari

¹⁸ . Unu udandan udungara katoma ka asere nan anu nyetike ihori wa kuna imum me sa buki, wa ziki una uguna wadi hume, barki bi yau ziki una uguna wadi hone. barki bi yau wa iri vat adesa waa ra ahira me wahem in yeso iriba iweme

¹⁹ . ko ya uwunjoro wadi cekki ni pin me.

²⁰ Sa wa hira ni sisizo, wa iri utiti upom me wa-waa nan ti ji me

²¹ . Bitrus maringi me magu,”una akura ira' utiti upom me sa wa wu uni anyo wa-waa kpagarak.

²² yeso ma kabirka magun we, inko ni iriba ahira asere

²³ . kadure kani in boshi vat de sa ma inko riba ahira asere mada ke magu unu pana, hira abame uha anyimo a niwin, in daki ma wuza ma, aye ba mahem iri ba imeme idi cukuno anime, asere adiwuzi katuma kameme.

²⁴ yeso magu mabukashi, vat imum sa ya iko a bi ringara, inkoni iriba idi kem, idi cukuno anime

²⁵ . ingi idi wu biringara -ivete vat imumme sa uye ma wuna shi, barki acoo ashi me anyimo aseseri ma vete shi meni cangi

²⁶ in daki ya veteni ba, acoo ashi anyimo aseseri mada vete sheni ba cangi.

²⁷ Sa wa kuro urishalima, yesu mahazi uribe

udenge asere, unu dandang, anu nyetike ihori wa nanu-udenge asere wa e wa kem me.

²⁸ Wa gun me,” unu uya ubari uni uzin katuma ka geme? aveni ma nya we ni kara ni wuza katuma ka geme?

²⁹ Yesu ma gun we, ca mi, in ikishi changi. ingi yabuka ni mi indi buki shi desa ma nyam ni kara ni wuza ka katuma ka geme

³⁰ uzurso uyohana, wa seseri uni nani wa annu, uni? kabirkani mi”.

³¹ wa gamirka tize acece aweme wa gu, ingi ta guna aseseri ani- madigu, nyani ya wuna daki ya hem in me ba?

³² ingi ta guna ahira unnu ani” wa kuna iyau ya nu, vat wa hem in yohanna una ka tuma ka asere mani. Abini me wa kabirka Yesu wa gu, tida tanduru ba,

³³ Abini me Yesu ma gun we,” mi cangi inda bukashi nani aveni ma nyam nikara ni katuma ba,” nani in buki shi in ni kara na veni in zini wuza katuma me”

Bikoro bu kirau in ni Re

¹ I Yesubma tubi inwe in ze torusa, magu unu nubu mabari imum uru imeme maketi a hirma in matiti ma henzi uwa coco makarsi madini makuri mabari ahira uzu mei urun uma titi, madusa a tanu ta piit.

² Imum yanyame matonue anakadura kameme ura ma owawane ore sa makakaba ibru imatitima ma meki vana me watri wahu arume.

³ Koma wazekime, watirime, wa birko me wa dusa sarki iri mum.

⁴ Wa sake utumma aye ahira awame una kadura, watri me wakunna me iwowo anice wacekime in mu e.

⁵ Makuri matumi u ye unu inde ahu, wagumari aye awa me, watiri watiri wahuwatuzi we.

⁶ Mazi uni inde sa madi tumi, una adimo me ma guana unadumo sa madi tumime, wadi kunna biyau bi meme.

⁷ Anaka tuma waguana vana uyo ume mazi geme cati hu me ti cati imum ya choo me.

⁸ Wa meki me wa hu wa vingi me a ni kira ni ru.

⁹ Nyanini unu ru me, madi wu, madi huzi anu inta uru me, ma nya aye.

¹⁰ Da ya basa ihori ige me sa, nipo sa anyarime nini, ni neni na cukuna nipo ni tuba uru tini.

¹¹ Tize uwatu Asere imumu ibiyau a je aru me.

¹² Watubi unyarsa umaki Yesu.

¹³ Wa tuburko ma Farisiyawa wana Hiridiyawa, wa nyarisi me intize.

¹⁴ Sa wa e, wagumme, unudungara, inzome iri imumbe sa mabizema sizi anime, mazi neziwe nibaba nigome Asere ma nya kaisar imumsa izi kaisa.

¹⁵ Matinka malim mawa me nyanini i we me wa pattum. unyam imum sa mari ini.

¹⁶ Wa nya Yesu unu inde, mabukwe, muhenu maveni ma zige me, wa gu muhenu ma kaisar.

¹⁷ Yesu magu nya kisari imumbe sa izi kisari unya Yesu, imeme nyani imum be sizi ya Asere inyan Asere.

¹⁸ A Sadukiyawa e ahira a! eme wa debe sa maguna u hira uzoni wa iki me.

¹⁹ Uni bizizi Musa ma nyetike durin ingi uhenu ma womo maceki unej umeme, sarki vana anyimo uni henu, a uye mazi uneh me bayi mayo vana unu neti unanu me.

²⁰ Anu sunare anihenu, wazi anya unu ne u inde unu tuba uzika me ma wii, ma ceki me sarki vana.

²¹ Unu ure ma wii maceki ine me sarki vana unu uku taru cangi ma wii.

²² Unu usunare ma wii ma ceki me sarki ahana u aye adumo me une ma wii.

²³ Romo be sa Ugomo Asere madi e une me madi wa veni.

²⁴ Yesu magu ine ini ya wuna i carsa abangan, barki uzatu urusa uni kara na Asere.

²⁵ Rono u zauka anabuu, anya adi zoni, vat uru tidi cukunomana kadura Asere.

²⁶ Abanga iwono, nanu uhirza ibe daki ya bassani ihori i Musa sa ma nyetike anyimo anijaa unu guna immani Asere Ibrahim, Asere a Ishaku, nan Asere a Yakubu.

²⁷ An, debe sa Asere mazi Asere a weme anu vengize mani, wazome anu vengize mani wazome u guna aginwe mukizi muni ya hurna shi gbardang.

²⁸ Uye ma e mazi kunna imum be sa wazi unu boo me, ma iri Yesu makabarka ma iki we, tiye tize yini tiduandang.

²⁹ Yesu makabirka we tize ti dandang, kunna ni, anu IrailamUgomo Asere azia inde.

³⁰ Udi tafna nan na Asere, Ugomo Asere vat ini riba iwe me, nanbi be biweme, wa nikara.

³¹ Tize tu kure, tine tini in taa uroni utura uwe me gusi nice nu we me, ure ukuri uka zoni sa

uteki ugeme.

³² Unu nyetike, magu, rep unu urusa, ka dura kani Asere azi a inde, ara Asere azo ni.

³³ Uhem me vat ini riba inde wanu rusa, vat nikara uhem uroni utura gusi ni wome ine ini itaki uni ure, ubonza adodu nan wirowudi roronga.

³⁴ Sa Yesu ma iri, ukabirka umeme urisi, magun we uzo we piit nan nakura Asere abini ani daki uye makuri ma iki me iri mum.

³⁵ Yesu mara udenge Asere magi unu boo uwe ti ze ta Asere, vana u Dauda.

³⁶ Dauda biriri ba gunana, Asere, cukuno atinare tam indi kurzo aroni ishine iwome ati buna tiwome.

³⁷ Dauda nice ni meme magu una kaba uru “Asere”, nyani ya wu a gum me vanu Dauda?, ni ori na nu kunna anyimo iri ba irum.

³⁸ Yesu unu bezizi haka sake ina nu unyeyike anu unyara uniza uni sansani uni izini we ajira ani gura.

³⁹ Anu nyara ahira ticukuno ti dandang ati denge ta Asere wanti hira tu tanda.

⁴⁰ Wadi ribize ati kura ta neti a koro wa kuri wa wusi bi ringara bi joko bati uwuna uginome imum izenze ini.

⁴¹ Ba abini me Yesu ma cukuno a nikuri a nyimo udenge Asere, unu hira anu unu rezi ikirfi anyimo ani kuri, anu gbardang wa rezi ikirfi idandang anyimo imumbesa wazini.

⁴² Ure ukoro une ma e ma reki anini ana re cas.

⁴³ Ma titi anu tarsi umeme magu we, kudura ka zigeme imboo shi, imumbe ukoro uweri ugeme, mareki iso igeme iteki ukasu anume.

⁴⁴ Wa nyaniza anyino ukem uwe, sa wazin, me anyimo udira ume uni, ma nya vat, mum be sa mazi.

Bikoro bu kirau in ni Taru

¹ Uganiya sa Yesu ma suri udenge Asere ure unu tarsa umeme ma gu ma"unu dungara.

² ira a poo nan ti kura ti riri ti geme". Yesu ma iki me ma gu ira ti kura ti riri ti geme ada ceke me iri imum ba.

³ Ma iki Asere uzalang uzaitun upuri udenge Asere ba yakubu, yohana nan Andrawus wa eh wa kem me, wa iki me ni hunzi.

⁴ Ma iki unu maya uni imum i geme idi eh? wadi wu aneni wa rusi?

⁵ Yesu ma kabirka we magu"cukuno ni unu rusa kati arangi shi.

⁶ Aye wadi eh anyimo ani za num, wadi wadi rangizi aye wa hunne me unna.

⁷ Ma guu ingi ya kunna abanga ani kono kati i basa ba, daki yamu ira imum ba imum i dadang i eze a dumo.

⁸ Ni henu ni di game ni henu ni lem ni di game ni lem idi kunna abanga uzuro adizi a ti hira sas, sas, adi wuzi ikomo. Ituba ijasi ya zigino me.

⁹ Cukuno ni unu rusa, wadi han shi aje a gomo, adi tirzi shi anyimo ati denge tini gura ahan shi aje ananu ama nyanga nan na agomo adang une barki niza nim, idi cukuno imum kunna a hira awe me.

¹⁰ Ti mum ti ginome ti da karti tize ti ugomo Asere u re aje ba, tize ti ugomo Asere at une.

¹¹ Inki wa meki shi wa hanan aje ati gomo kati igizo imum me sa idi buki ba, anyimo. uganiya

me, daki shi wa ni idi buki tize ba, Ugomo Asere ma di nya shi imum be sa idi. buki.

¹² uhenu ma di nyari uhenu a hume, aco madi nya vanna u meme. Ahanna wadi game an de sa wa yoo we wadi nyari una sa adi huu anu yoo uweme.

¹³ Vat anu wadi game shi barki niza num. Desa ma tonno inikara barki mi, madi kem. uvenke.

¹⁴ Inki ya ira ti mum ti ma dini ti zezen ati hira sa daki ya wunu ri ti cukuno nin ca unu poko aje marusi nan ande sa wa ra u yahudiya wa sumi uhana ahira zalan.

¹⁵ Desa ma tari asesere udenge kati ma tu ba, nani ma ziki iri mum a nyimo me.

¹⁶ Kati desa mamu hana uruu magu madi ze ma ziki ugeptu uimpino ba.

¹⁷ Idi cukuno imum ugogoni ahira a desa wadi inta tipuru tu yoo nani a hana aneze nyimo tiye ti gino me.

¹⁸ Wuzani biringara kati imum me i kem in nikuzi.

¹⁹ Adi kunna ijasi igeme sa a mu kunna ba, adi iri imum me sa da mu ira usasana u ini ba.

²⁰ Sarki Ugomo Asere ma kaska tiye ti inoma ba, inu ma bari uvenke ba, barki andesa azauka we madi kaska tiye ti gino me.

²¹ In ki uye ma ranga shi ma ira Ugomo Asere aba, nani abini kati i hem ba.

²² Atiye ti gino me agomo ama cico nan anu rusa utize ta sere amacico wadi suri wa bezi shi tire ti mumum bati wa rangizi shi vat nan de sa ma zauka we.

²³ Cukuno nin unu rusa ma buka shi.

²⁴ Inki tiye ti jasi ti gino me ta aka uwuyi udi

game usuro, upeu udi game u nya u ma saa.

²⁵ Iwira idi rizizi asesere, adi zuruko une ini kara nu Ugomo Asere.

²⁶ Abini adi. iri vana Ugomo Asere madi eh anyimo ati wiri anyimo ani kara nan ni nonzo ni meme.

²⁷ Abini madi ku tuma ahana akadura ka meme madi ori an desa mazauka we vat atikira tu nee na na asesere nan na asesere nan nadizi.

²⁸ Tinka ni iri mum. ahira utiti upom. Inki wa. Kponko ma wa ma. uni urusi ni kuzi na biki urizo.

²⁹ Ane ani. Inki ya ira ti mum ti geme ta aye irusi Ugomo Asere mabiki uzee.

³⁰ Ma buka shi ucara ugeme udi aki me sarki u ira uti mumum ti geme.

³¹ Asesere nan adizi wadi mari, tize tum ti da mara me ba.

³² Abanga uwuyi nan uganiya uge me uye mada rusa me ba, nani ahana akadura ka meme, nan vana Ugomo Asere, aco me mani marusa unu ganiya ma.

³³ Cukuno ni a nyimo u rusa, kati iperke ba, ida rusa uganiya sa madi eh ba.

³⁴ Ya cukuno gusi unakura mani sa ma nyari wuza tanu bama dusa ma nya urere umeme utarsa ina kura, ma hari we katuma koda vi in kame. Ba dusa magun unu nu hira akura me na cukuno sarki ugbiso.

³⁵ Barki an me cukuni unu be, barki ida rusa uwuyi me sa acoo akura me madi ze ba, nani madi ze unu wunjoro uni, nan ina ti aniye, uganiya sa bigoro bidi zin unu runzo.

³⁶ in ki ma aye sarki urusa u we me kati

mukurka we.

³⁷ Imum sa ma buka shi, mabuka koda vi!
cukunoni unu rusa.

Bikoro bu kirau in ni Nazi

¹ Tiye ti re ta dii uguna a wuzi utanda uringi ukafa ani rere nan u biredi uzatu pata nan iri mum. anu adangdang aka tuma nan anu rusa wa gurna anu rusa wa gurna unu nyara una me sa wadi maki Yeso bati wa huu me.

² Wa gamarka ace awe me inki wa guna wadi meki me unu wuyi unu gori nini mu ruba ma nu mu hiri.

³ Uganiya sa yeso marani Ubatani akura simon una tikuturu, saa ma ciki ure une ma dusa ma en mani mi kirfi ma kari ma kari yesu mani ani ce vat.

⁴ Aye sa wa raa ahira me mu ruba mu corno me. Unu boo tize acece awe me, unu gusa nyanini ya karti a zizi a hari anu dira ikirfi me?

⁵ Waa gu mani magemente sa adake azizi ini kirfi idang sa iteki madinari akuri ataru, wa dusa wa meki ugbara ume.

⁶ Yesu ma kabirka magun we nyanini ya wuna izinu busura ume? me sa ma wuzam imum iriri.

⁷ Mi ida dem na shi ba, anu dira wazi nigome nan shi ida kee ibenki we uganiya sa wa wuna shi.

⁸ Une uge me ma wuza imum me sa mada ke ma wuzi: ma kpikom barki uvatti um.

⁹ Ma buka shi kadure me vat ahira sa adi buu tize ti ugomo asere anyimo une, imum me sa une ugeme ma wuza adi rigi nin.

¹⁰ Anyimo ukirau nan ure me, Yahuda iskariyoti ma dusa ma ha ahira ana dangdang magu madi bezi we yeso.

¹¹ Barki u kunna urunta wagu wadi nya me ikirfi, ma tubi ubasa una me sa madibezi we me.

¹² Unu wuyi utuba ubirede uzatti upatta nan iri imum sa ake weki bitam barki ukpico, ahanaa aka dura wa iki me"abani wadi ka barka ahira sa wadi ka re imum yare?

¹³ Madusa ma tumi ana ware anyimo ani pin, ma gun we idi gurna nan uye sa ma cira bidaka bi mei.

¹⁴ I tarsi me akura sa madi ribe ni, i gun unu na kura me unu dungura ma guna"udenge me u raba sa madi cukuno nin ma ri imum ye re yi tanda i kafa nin nan anu tarsi u meme?"

¹⁵ Madi bezi shi udenge udangdang sa wuza vat ti hira ti tikum nan vat ti mum me sa a nyara i barka ni uni memeru.

¹⁶ Adura me wa dusa wa ribe ani pin me, waka kem imum me reb nan tize ti meme.

¹⁷ Sa uwunjoro wa wuna wa dusa wa ribe akura me nan anu tarsi umeme ukirau nan wa re wa gino me.

¹⁸ Sa wa zini ure imum ya re, Yesu madusa ma poki anyo magu "indi buki shi kadure me uye anyimo ashi sa ti zini ure imum yare nigo me madi wuzim malim ma witim a tari ta roni ani eru.

¹⁹ Mu ruba mu we me mu corno me wa tubi u igizo me"nani mi mani"

²⁰ Yeso ma gun we anyimo ashi me ukirau nan wa re sa tizin unu re imum yare isso I inde.

²¹ Kasi Ubuka utize tu ugomo asere ta buka

vanaa unu madi tarsi imum me sa ta buka ani ce ni meme. Desa ma nya vanaa unu ahu, madi kunna dagi ayoo me ba.

²² sa wa zin unu re umum ya re, Yeso ma ziki ubiredi ma yorsi uni ma nya we ma gu re nipum nim nini imum iringizi in mi.

²³ Ma inti mei magu sa ni maye mam mani, maye mu inko tize barki anu gbardang.

²⁴ Ma gun we maye mam Mani mu myinca imum idi benki shi sa ma pkonko.

²⁵ Kadundure ma buka shi ahanaa aka dura ku gomo asere atikira tinazi tu nee adizi nan aseser wadi gurna vat ati gomo ta asere.

²⁶ Sa wa wuza ira ini nonzo wa dusa wa suri uhana upana u Olifis.

²⁷ Yesu ma gun we,"vat ushi idi rizi barki mi gu unyerte me. ma gu "itam me idi samirka inki ma kara unu tarsan we".

²⁸ "Inki ma hira, indi agiza shi uribe Ugalili".

²⁹ Ba Bitrus ma gu inki vat ukasu udi rizi mi inda rizon ba.

³⁰ Yesu ma gu,"kadundura anyimo aniye ni geme udi nyare mi kataru adaa bigoro ba runo kare ba.

³¹ Bitrus ma kuri ma gu ingi iwono ini tidi wi nigo me vat uwe wa buki ani me.

³² Sa wa e ahira sa a tisa ani UGethsamani, Yesu ma gu inanu tarsi umeme"cukuno nin aba me idika wuna birigira".

³³ Ba ma dusa nan Bitrus, Yakubu, nan Yohana ma tubi u kunna upazaza me.

³⁴ Ma gun we "izin apuru abit, gusiindi wi. Be ni mi abame kati i ha amoro"

³⁵ Yesu manyari kure kuhira matunguno ina ruu biringira dagi unyara gu ukem uni mada ira aje avu ageme ba.

³⁶ Magu "Asere acoo, vat inki imum iwuna karam upazaza ugeme. daki barki unyara um ba caa ucukuno uweme uni.

³⁷ Makuri ma ken we wazin immoro, magun we Bitrus, Siman, izin moroo? Ida ke izi uganiya daki ya wuza moroo.

³⁸ Hira ni wuza ni biringira kati irizi nin, urubu ya hem nipum na game.

³⁹ Makurri ahira abirigira ma ze ma kuri buki imum me sa mabuki unu tuba.

⁴⁰ Ma kuri ukure ma e ma ken we wazin imoro, aje awe me idi ku pazaza barki moroo wadiri imum be sa wadi buki me.

⁴¹ Ma kuri utaru, magun we idazan moroo, unuvenke imum ishi? Ya bari ani me uganiya wa aye sa idi nya vanaa unu bu atari ta nu cara abanga.

⁴² Hira ni tidusa, desa madi witim atari ti we me ma raa mamu.

⁴³ Sa ma raa anyimo atize me Yahuda i, sa ma raa anyimo ukirau nan ware wa gino me maka aye in na nu gbardang inti vira nan ti bina nan anu akatuma ka asere nan anu unyetike nan a nanu.

⁴⁴ Yahuda unu unya umeme mamu bezi we imum me sa madi wuzi ma bezi Yesu, "desa indi gbidirko me"

⁴⁵ Sa yahuda ma aye ma e ahira Yesu ma gu "rabbi" madusa ma gbidirko me.

⁴⁶ Wa dusa maki me wa hunguko wa dusa ni.

⁴⁷ Uye anyimo ani goo ni Yesu madusa ma suso

uvira ma yori utiyui ure vanaa una ukatuma.

⁴⁸ Yesu ma iki we magun"ya ayen inti vira nan ti bina gusi ya aye umeki ukari?"

⁴⁹ Sa mazi ini go me nan shi uni bezizi tize anyimo ti denge tini gura daki ya meki ni mi ba. Awu ani me barki amyinca tize tasere tini.

⁵⁰ Adesa wa zi nigome nan Yesu wa sumi wa ceki me.

⁵¹ Ure vanaa sa mazi tarsa me sa soki udubi, wa dusa wa meki.

⁵² Madusa ma summi bihurba me.

⁵³ Wa ziki Yesu wa han me ahira unu dang uka tuma kasere, ananu nan anu nyetike.

⁵⁴ Bitrus ma tarsi uwe me piit uka biki udenge unu dang kasere. ma cukuno nan anu bee ahira me unu kunna ura .

⁵⁵ Abini me unu dang me vat nan ana katuma kameme nyari tina be sa wadi meki me unu siziki me. Wa kem me mazi lau.

⁵⁶ Anu gbardang wa aziin tize ti macico ani ce nimeme, wa kem me mazi lau.

⁵⁷ Aye wa ezinin intize ti macico ani ce nimeme wagu ana.

⁵⁸ Wa kunna me maguna"indi ke intuburko akura ani gura ageme im barka ageme sa daki abarkan in tari ba anyimo ati ye ti taru".

⁵⁹ vat ani me daki a hem ini mum mem sa wa buka ba.

⁶⁰ Unu dang me ma hiri ma iki Yesu"u da zo unu ukabirka utize, imum ma sa anu ageme wa buka ani ce ni we me ba"?

⁶¹ Daki ma kabirka me ba. Unu dang me ma kuri ma iki me hu mani Yesu vanaa ulau.

⁶² Yesu magu"imimani" udi iri unuu ma ciki

atari tinare titi gomo nan niwiri aseser”.

⁶³ Unu dang me ma maki udibi uyesu me mahammirka uni, magu”nyanini tinyara, ti kuri ti nyara mare masaa?”

⁶⁴ Ya kunna ni tizogo ta asere me sa ma wuza. Nyanini shi ya buka?” wadusa wa gu ahu me.

⁶⁵ Aye wa dusa utira ume, aye unu tuffsi ume tobi, wa tirzi me muhenu, wa gun me”buka imum me sa idi kem unu rusa utize”

⁶⁶ Bitrus sa mazin nigo me nan Yesu upuru nikubu sa ahan Yesu, kure kubura sa ka zin inka tuma ani kubu una katuma kasere ku e ahira ameme.

⁶⁷ Ma iri Bitrus ma turi unu kunna uraa ma gume hume cangi uzi nigoo me nan Yesu unu Nazaret.

⁶⁸ Magu inda tam imum be sa uzini boo me ba, ma dusa ma suri ma dusa me imum ime.

⁶⁹ Ure ucca makuri sa ma ira me, makuri ma buki anu sa wa ciki nigoo me magu, unu ugeme unani goo nimeme nini.

⁷⁰ Magu mada zo me nigoo me nan me ba. Ara anyimo anime anu age sawa turi abini me wagun ti rusa uzi nigoo nan me barki hu ma unu Galili mani.

⁷¹ Ba ma wu nice nimeme a nyimo usiziki me, ma tunguno itono unu gusa inda rusam unu uge me sa izi tize ani ce nimeme ba.

⁷² Abine ani bigoro bi runo ukure. Bitrus maringi tize sa Yesu ma buki me madi bezi uzatu urusa umeme inki bigoro ba runo kare. Ma kuri ani kira inna so.

Bikoro bu kirau in ni Chibi

¹ Ani sisizo unu udandang uka tuma wa gurna ahira nigora nan a nanu nan anu nyiti nan nigura, wa tirzizi Yesu wa suru in me, wa ziki me wa nya Bilatus.

² Bilatus ma iki me, hamani oigome wa Yahudawa/ ma karbirka me, magu wa buka.

³ Anu adadandang unyitike wa nan in bi bukum gwardang

⁴ Bilatus ma kuri ma iki me, ma gun me, ida kuri iboki iri mumba? ira bi bukum me sa ahaza ni anice nuwe me.

⁵ Yesu da ma kuru ma buki ire imum ba, Bilatus ma diri imumu ubuka.

⁶ Anyimo atiye ti uru usana, ma meme madi sapi we niteru ni inde, vat uge sa iko.

⁷ Uru marani agusa me Barnaba, ma tiri ma inde sa wa hirziza muruba, anu wani sa wa huzi anabu anyimo uhirziza umuruba me.

⁸ Ni ori na nabu, ni ha ahira ameme wa ka rizizo me adizi ma gunkune we kasi utanda umeme.

⁹ Bilatus makabirkawemmagu, inarani in sopi, shi ogomo wa yaduwa me?

¹⁰ Ma rusa izin iniriba i bit nan anu adadandang u nyetikeme sa wa nya Yesu.

¹¹ In ka ta nya ace ti di cukunu ni gome, a hira imumu iriri i Ugomo Asere.

¹² Bilatus ma kabirka we ma kuru magu nyanini idi wuzi ana me. nan Ugomo wa Yahudawa?

¹³ Wa yeze a nyira magu, ga kirka ni me.

¹⁴ Bilatus ma gu we, nyanini ma wu za? wa aje unu kabarsa ume, ga kirka nime.

¹⁵ Bilatus ma nuari uwuza anabu imumu iriri, ma cekewe Barabas, uganiya sa ma mari ucubo Yesu, ma gu zikani i aka baka me utiti unu rere.

¹⁶ Anu uhira uni pin wa ziki me uhana anyimo udange unu dan anipin, wadi titi ni nanu uhira unu pin me.

¹⁷ Waduku tiezizi me, upori uvu, waduku barki anice me.

¹⁸ Waduku tunguno visisu ume, wa gunme, Asere akinkiwe ti gomoni, Ugomo wa Yahudawa.

¹⁹ Waduku dingi vubo ume anice, wa tufizizime tobe, waduku tungunu agi wa zunu nya za ume ti Ugomo.

²⁰ Sa wa mara uzuza ume biranza, waduku sopi upori uvume, waduku suki me ti runga tumeme, wa surin me, amatara uhen uku baka ume utiti uni rere.

²¹ Uye ma e u aka, niza numeme saminu unanu bakura, acu a Istifanus nan Rufas,! a suru ani guro, wa dusa wa busurka me ahi ma ziki utiti uni rere ni Yesu.

²² Wa han in Yesu a ara ahira agusa ani ugoigota, a hira sa a iso nice ni.

²³ Waduku nyame ubere agi ma si, ma game usa me.

²⁴ Waduku gakimaga tume me wa hari acece awa me, wa wuzi matara aceve awame, wa iri imum besa wadi kenzi.

²⁵ Azumo ukirau udira inde ini sisizo, waduku garkirka me utiti uni rere me.

²⁶ Wa nyetike ihori Asesere utiti uni rere me, wa buki imumu izezen ba ma wuzipa, agi me Ugomo wa Yahudawa.

²⁷ Sa wa garkirka me utiti uni rere me, ana wa

re wazi na me, unu inde atari ti na re, unu indw a tari tina agure tumeme.

²⁸ Uganiya uni umyica utize me sa ma buki, a basa ini a nyimo anu wuza uti mumum tizezen.

²⁹ Anu agiza una wa dingi unoo ume tize rizezen, wa haki wa zuri ace, wa gusi, u sa udi u kuri uberla uni anyimo atiye ti tarua.

³⁰ Tuno Asesere utiti uni rere, ubenki nice nuwe me.

³¹ Ane ani anadandandanh nan anu nyetike utize ta Asere, wa dingi u zunza ume, acece aweme, wa gusi, ma bursa aye, sizikime ubura unice numeme.

³² Unu bursa anu age, Ugomo u Yahudawa ca ma tuu utiti uni rere nigeme a ana me, ti iri haru yi kabi tize ta Asere, a desa agarki kawe nan me we cangi ma zunzi me.

³³ Unu wui ace, maree ma impi nipin vat, uhana azumi ataru uwinjoro.

³⁴ Uhana azumo atari Yesu ma hirza ni myiran Asesere magu, Eloi, Eloi Lama Sabatani? agi Asere, Asere nyanini yawuna wa ga mi?

³⁵ Aye wa turi, sa wa kuna ani me, wq gu, ya kuna mazinu tisa Uliya.

³⁶ Uye a nyimo awe, ma sumi maka rumzo nire uni tira in mei ma gwarara, ma tumi ani titi, ma witi Asesere age ma shimbiko, maduku gusi ca tiri nani iliya madi eh ma tuzo me.

³⁷ Yesu ma hirza ni myira Asesere uganiya uduku myinca.

³⁸ Atira anyimo udenge Asere awata tihira kare, uzika Asesere utuno adizi.

³⁹ Uganiya sa vanu uruma uni kara, ma turu

mazinu hira u Yesu, ma iri ani me, ma gu, kadura kani unu geme vana Asere mani.

⁴⁰ Ara ne, wa turu piit wa hiri anyimo, aweme, maryamu magada liya, nan maryamu a ino a Yakubu unu niza ni Yusufu nan Solome.

⁴¹ Wa wani a de sa wa tarsi me u ganiya sa mara u Galili wa zin unu wuza ume katuma, nan ane gwardan sa wa igizome Urushalima.

⁴² Uru winjoro, uwui u bara adudu ani, barki nisizo uwui asabar ani.

⁴³ Yesufu ma eh, unu watu Arimatiya, urunu uka tuma kanipin udadandang, unu nyarga u aye u tize ta Asere, ma wu iriba ihu, ma ribe ahira a Bilatus, ma gu a nyame ikizi Yesu.

⁴⁴ Bilatus ma basa iriba magu na ma wuu anime, ma titi unu uginome, ma iki me, nani Yesu madodankunu unu wano.

⁴⁵ Sa ma kuna ani ahira unu dadandang uginome, ma nya Yusufu ikizi me. Yusufu ma kpe malti, sa ma tuzo iki me nani Yesu madodankunu unu wano.

⁴⁶ Sa ma kuna ani ahira unu dandang uginome, ma nya Yusufu ikizi me. Yusufu ma kpe u malti, sa ma tuzo ikizi i Yesu me, ma tirzizi ini umaltime, ma ka suki ini i cau sa a hingir ko nipome acume.

⁴⁷ Maryamu Magadaliya nan Maryamu a ino a Yusufu wa iri ahira me sa awuna meni.

Bikoro bu kirau in nu Tasi

¹ Sa uwui kapata wa aki, madakin nan maremu a ino yakubu wan salomi, wa kpi ti runga ti unya urunta barki waka wuna ikizi Yesu ayimo icau me

² wa hiri inisisizo uwui uladi uwui utu ba wa ha ahira sa avati Yeso ni uganiya usuro uwui.

³ Wa gamari acece awa me aveni madi hin-girkon duru nipo sa atara icaui me?

⁴ sa wa gunkuno, wairi uye mamu hin-girko nipo me barki mazi nidandan.

⁵ Wa ribe ayimo icaui me wa iri uye ma turi ayimo me in te runga ti rum, maciki tari tina re, wa kuna biyau iriba iweme,

⁶ ma gun we, "kati ikunna iyau ba," ya ira Yesu una unazaret, de sa a vati me abame. ma hiri, ma zoni abama. irani ahira me sa a nati

⁷ . dusani, ika bukani anu tarsa umeme nan bitrus ma ra ajeshime uhana ugalili. abi ne ani idi iri meni kasi sa ma buki shi,"

⁸ Wa suri unu sum, wa bilozo nan uganara utize. vat uwe wa myinca in bi yau.

⁹ Nisisizo uwui utuba ayinmo tiye sunare, natubi aye ahira

¹⁰ maremu madakin, de sa ma sussume agwer-genen usunare. marenu ma ha maka buka adesa mazina na we a hira aso atiyon.

¹¹ sa wa kunna agi ma hira maremu ma ira me, da wa hem ba.

¹² Ma e makem ana wa re ayimo aweme sa wa hazi suro a yimo ani pin me.

¹³ Wa ha waka buka nihenu, ni henu cangi da wa hem ba.

¹⁴ A dodonkino Yeso ma kem anj kirau unu inde, wa kete acece, ma bezi we bezi we uzatu uya iriba i weme nan ni mumme saikartiziwe uhem in me. barki sa da wa him nan adesa wa irame, sa mahiri ahira iwono imeme.

¹⁵ ma gun we,” lana ni ayimo une i boo ni henu vat.

¹⁶ de sa mahem azoro me madi venke, de sa magame madi ribe ijassi .

¹⁷ An desa wa hem tidi zi nigome. ayimo ni za num wadi suzzo agwerge. wadi boo ni lem ni soo.

¹⁸ wadi mesi iwa in tari, in wa sa iri mum iti kono i da huna we ba, wadi tarsi ana ti koni tari barki wa humza

¹⁹ Sa ma mari tize wan we adusa aziki me u hana aseseri maka cukuno atari tine reta asere.

²⁰ anu tarsi umeme wa dingi ubo abanga me vataba, ogomo asere ma tarsin in we unu wuza i mumu obasa utize.

Janji Bible

The New Testament in the Janji language of Nigeria

copyright © 2020 Door 43 International Mission Community

Language: Ajanji (Janji)

Translation by: Door 43 International Mission Community

Contributor: Chrispher Ishaya, Daduhus Timothy Danjuma, Danjuma Alfred H, Ishaku B. Kubgak, Timothy Danjuma

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2024-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 12 Dec 2025
9bb5319d-6cb2-5065-83ac-1fa261d01d3f